

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XVII. — Izdan in razposlan dne 16. maja 1874.

52.

Dogovor od 23. aprila 1874,

med c. kr. državno upravo in upravnim svetovalstvom c. kr. priv. železnice Pelzenjsko-Brezenske (Homotovske) o državni ponapredščini za izvedbo namenjene železnice od Pelznji na Klatove do Eisensteina.

Dogovor, kateri se je na podlogi postave od 10. aprila 1874, Drž. zak. št. 37, vsled najvišje odloke od 10. aprila 1874 med c. kr. finančnim in trgovskim ministerstvom zastopajočim državno blagajnico z ene strani in upravnim svetovalstvom c. kr. priv. Pelzenjsko-Brezenske (Homotovske) železnice z druge strani, o brzim početku dela za železnico od Pelznji na Klatove v Eisenstein ukrenil tako le:

I.

C. kr. finančno ministerstvo se zavezuje, da hoče c. kr. priv. družbi železnice Pelzenjsko-Brezenske (Homotovske) v ta namen, da se železnica Pelzenjsko-Klatovsko-Eisensteinska precej delati začne in dodela, do rokov v členu III tega dogovora povedanih brezobrestne gotove ponapredščine vsega do sedem milijonov goldinarjev avstr. velj. v bankovcih dati in za tirjatve odtod izvirajoče v plačilo vzeti delnice (akcije) imenovanega društva po polni imenski vrednosti.

Prejete ponapredščine je z delnicami odriniti brž, kakor se te izdadó, a naj-pozneje takrat, ko se začne vožnja po kosu Pelzenjsko-Klatovskem.

Počenši od 1. dne januarja tistega leta, ki pride po tem, ko se začne vožnja po vsej potezi od Pelznji do Eisensteina, stopijo te delnice v pravico, dobivati dividendo.

II.

Gotove ponapredščine, ki jih c. kr. finančno ministerstvo po členu I tega dogovora dodeljuje, bodo se vselej po meri potrebščinskega preudarka, ki ga družba med 20. in zadnjim dnem vsacega meseca c. kr. trgovinskemu ministerstvu

za prihodnji mesec podá in prav obrazloží in katerega tudi državni delo nadzirajoči organ poveri, po c. kr. Praški deželni glavni blagajnici izročile na neštemp-ljano prejemno potrdilo zastopnikom imenovane družbe, ki svojo pravico do tega veljavno izkažejo.

III.

Nasproti se zavezuje družba s svoje strani, da hoče:

- a) podrobni projekt za kos Klatovsko-Eisensteinski najpozneje v treh mesecih predložiti in sploh vse napraviti, da se propisane komisijske poizvéde o dotičnem kosu po predlogu podrobnostnih črtežev lahko začno;
- b) obrniti vso skrb na to, da se delo — kolikor to dopusté razmere in dane dovolitve za delo — po vsem kosu od Pelznji do Eisensteina začne in nadaljuje, in da bode dalje moči kos Pelzenjsko-Klatovski zadnji čas do 1. maja 1876, a kos Klatovsko-Eisensteinski dalje najpozneje do roka v koncesiji za dovršbo postavljenega, t. j. do 13. novembra 1876, občni službi izročiti;
- c) oddajatev dela podjetnikom podnesti c. kr. trgovinskemu ministerstvu v odobrenje in zlasti v tem slučaju, ako bi se poteza vsa ali po nekem delu ne delala na svojo roko, temuč delo oddalo podjetnikom, dotične pogodbe za delo in za nabavo potrebne robe in dotične uvetovnike v načrtu predložiti ter narediti tako, da se z dotičnimi deli najpozneje v osmih dneh po prejetem odobrenji tudi res začne; način, po katerem se bodo dalje denarji nabavljali, zlasti ustanovitev cene, po kateri se izdadó prioritete, predložiti je vladi v odobrenje;
- d) skrbeti za to in po vsi moči truditi se, da se predrugačba pravil c. kr. železnice Pelzenjsko-Brezenske (Homotovske), kolikor je potrebna zaradi izvédbe projekta Pelzenjsko-Klatovsko-Eisensteinske železnice, zadnji čas v šestih mesecih, od današnjega dne računeč, vresniči.

IV.

Državni upravi se za ponapredščine, ki jih ona dá po členu I, dopušča na vse stavbe Pelzenjsko-Eisensteinske poteze in na vso za delanje te železnice spravljeno robo prva in izločilna zastavna pravica s predstvom pred vsemi iz katerega koli imena izvirajočimi terjatvami, dokler se ne izkaže, da so priskrbljeni denarji, potrebni za dodelanje te poteze.

V.

V zavarovanje posebnih interesov, ki jih ima državna uprava od tod, da ona — kakor se je gori namignilo, — priskrbi sredstva za hitro napravo cele železnice od Pelznji do Eisensteina in za nje opravo in da za to vzame delnice po imenski vrednosti, dopušča družba državni upravi pravico, po državnih v ta namen postavljenih organih kakor se ji bode zdelo primerno in s porabo sredstev k imenovanem namenu gotovo vedočih neposredstveno čuti nad tem, da se denarji po c. kr. državni upravi v delo in opravo železnice od Pelznji do Eisensteina določeni res in primerno za napravo te železnice in za nje kretnjo ali službo uporabijo.

Troške tega posebnega nadzora povrne delničarska družba z vsoto, katero ustanoví c. kr. trgovinsko ministerstvo,

VI.

Še bode družba, predlagaje predrugačena družbena pravila (člen III a, d), pazila na to, da bode državna uprava za ta čas, dokler bode državna blagajnica po danih ponapredščinah ali po imetji delnic neposredstveno udeležena pri podjetji c. kr. priv. družbe Pelzenjsko-Brezenske (Homotovske) železnice, v upravnem svetovalstvu zastopana po udu, ki ga ona imenuje, in kateri bode imel pravico, ustaviti take zaukaze družbenega upravitstva, ki se mu zdé, da so vprek pravilom ali javnemu interesu ali tudi državnim finančnim interesom, iz tega dogovora posebej izvirajočim, toda njegova dolžnost bode na to precej obrniti se na c. kr. trgovinsko ministerstvo, da ono ukrene razsodilo, ki naj pride brez odloga ter bode družbo vezalo.

VII.

Izrekoma se ustanavlja, da veljavnost pričujočega dogovora in zlasti oprava v njem od državne uprave zagotovljenih plačil se ne začne prej, nego bode c. kr. trgovinsko ministerstvo dalo dovoljenje, delati če tudi samo en kos te železnice, in bode po politični obhoji konstatirano, da je mogoče delanja zdajci lotiti se.

Pričujoči dogovor bodi ničen in neveljaven, ako družba — kolikor bode na njej — ne dostane rokov v členu III postavljenih.

V takem slučaju ima družba dolžnost, nemudoma povrniti državnemu zakladu že prejete ponapredščine in pa obresti po pet od sto.

Na Dunaji, dne 23. aprila 1874.

(L. S.) **Banhans** s. r.
c. kr. minister za trgovino.

Pretis s. r.
c. kr. finančni minister.

C. kr. priv. železnica Pelzenjsko-Brezenska (Homotovska):

Redlhammer s. r.

Dr. Schmeykal s. r.

53.

Ukaz ministrov za notranje reči in trgovino od 29. aprila 1874,

o obrtu pokončevanja podgan in miši s pomočki, ki imajo kaj strupa v sebi.

Za obrt pokončevanja podgan in miši s pomočki strupovitimi potrebno je dopustilo (koncesija). Ljudém zaupanja vrednim, ki izkažejo potrebne znanosti, sme se tako dopustilo pod naslednjimi uveti (pogoji) podeliti:

1. Strupoviti pokončevalni pomočki smejo se pripravljati samo po takih receptih, za katere je gosposka našla, da jih je moči dopustiti.
2. Pripravlja je take pomočke treba je ravnati z največjo opreznostjo ali previdnostjo, da se ne zgodi kaka nesreča bodi si od odpadkov ali ostankov, bodi

si s posodami, kadar se porabijo za kaj drugega, ali kakor koli, ter se morajo kakor strupovina sama, tako tudi iz nje pripravljena pokončevala skrbno hraniti, kakor je pisano za strup (otrov) sploh.

3. Obrtniku tacemu je čisto prepovedano, te pokončevalne pomočke prodajati.

4. Obrtnik mora strupoviti pomoček vselej s svojo roko nastavlјati ali, če ga po kom drugem pokladati dá, mora vsaj on sam pričujoč biti in na ravnost paziti na delo, in, kadar je pokončevanje dovršeno, mora ravno takó zbrati ali zbirati dati ostanke nastavljenega leka, ako bi jih kaj bilo. Nastavlјati ga je oprezno (previdno) takó, da ne pridejo ni ljudje, ni koristne domače živali v nevarnost, ostrupiti se.

5. Predno obrtnik v kateri občini (soseski) jame zvrševati ta svoj obrt, naj se vselej zglaší pri občinski gosposki ter ji pokaže svoj dopustnico.

Gosposka obrte dopuščajoča ima pravico, z ozirom na okolnosti tega ali ónega kraja prosilec nalagati razen teh še druge uvete ali pogoje.

Pretis s. r.

Banhans s. r.

54.

Postava od 3. maja 1874,

o uvetih in dodelilih v zagotovitev lokomotivne železnice od Opave na Suhi dol in Novi Jičín do moravsko-ogerske meje o Vlarskem prehodu.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

Člen I.

Vladi se daje oblast, izvêdbó lokomotivne železnice od Opave na Suhi dol in Novi Jičín do moravsko-ogerske meje z gledjo proti Trenčínu zagotoviti s podelitvijo dopustila (koncesije) pod uveti te postave.

Koncesijonarje je zavezati, da za ta slučaj, ko bi kralj. pruska vlada zagotovila napravo železnice od Ratibora do avstrijsko-pruske meje, naredé železnico od Opave do državne meje v stik s pruskim železničnim omrežjem, ter v občno službo izročé isti čas, ko bode tujezemski kos dodelan.

Člen II.

Podeljujoč koncesijo sme se za to železnico z državne strani zagotoviti poroštvo letnega čistega dohodka z razdolžnino vred, v maksimalni vsoti od 51.800 gl. (eden in petdeset tisoč osem sto) avst. veljave po čez v srebru od milje na dvajset let, tako da če bi letni čisti dohodek ne dosegel zagotovljene vsote, dopolni manjek državna uprava vendar samo do gori povedane maksimalne vsote.

Poroštvo čistega dohodka je ustanoviti na podlogi izkazanih resničnih troškov dela, s troški za nabavo denarjev in interkalarnimi obrestmi vred. Stavbe, katere

je moravsko-sleška osrednja železnica na kosu Opavsko-Suhodolskem dejanjsko izvedla, in gradivo, katero je omislila in ki je še ondi, smejo se, če se eno in drugo dá porabiti za novo železnico, prevzeti, pa samo po vrednosti njih zdanjemu stanu primerni, ki se najde po cinitvi in katero trgovinsko ministerstvo pretehta in gledé vsote odobri, in samo ta vsota se sme postaviti v račun o resničnih troških cestnega dela. Poroštvo čistega dohodka z razdolžilno vsoto vred od potrošenega kapitala začne po primeri milj veljati tist dan, ko se odpre Opavsko-Novojičinski kos, za drugi kos od Novega Jičina do moravsko-ogerske meje pa začne še le tedaj, ko se začne vožnja tudi po kosu od moravsko-ogerske meje na Trenčín v Trnovo, ter bode izdelana nepretrgana zveza železnocestna med Opavo, Trenčinom in Trnovo.

Za potezo od Opave do avstrijsko-pruske državne meje proti Ratiboru začne isto tako poroštvo še le tedaj, ko bode kos na tujej zemlji dodelan ter nepretrgana železnična zveza med Opavo in Ratiborom v službi.

Člen III.

Da se zvrši člen II, treba teh določil:

1. Od zagotovljenega letnega čistega dohodka naj se v razdolžilo glavnice jemlje tista vsota, ki jo državna uprava odloči po razdolžnem črteži, ki ga sama potrdi, vsled katerega se izdana glavnica izplača v tem času, dokler bode trpelo dopustilo.

2. Doplačilo, katero bi državno upravo zaradi prevzetega poroštva morebiti zadelo, naj se po dognanem pretresu vpoloženega dosvedočenega letnega računa dati odkaže tri mesece potem, ko se vpoloži ta račun.

A državna blagajnica v odkup doteklih délničnih in obligacijskih kuponov tudi poprej začne po resnični potrebnosti, najdenej na podlogi preudarka o dohodkih, dajati nekólična odplačila, prihranjáje si očistek (obračunek), kateri se zgotoví na podlogi letnega računa, če se bode koncesijonar z dotično prošnjo oglasil šest tednov pred doteklim rokom.

Ako dokončna ustanovitev letnega računa, katerega bode vpoložiti najpozneje v treh mesecih potem, ko mine krétno leto, pokaže, da so ponapredščine previsoko bile odmerjene, naj koncesijonar mahoma povrne, kolikor je preveč dobil, s prištetimi šestodstotnimi obrestmi vred. A treba je najpozneje v letu dní po zvršetku dotičnega krétnega leta oglasiti se za dodatek od države, kajti sicer mine pravica do njega.

3. Vsoto, katero državna uprava plača vsled prevzetega poroštva, smatrati je samo za tako ponapredščino, ki daje po štiri od sto obresti na leto.

Dokler dana ponapredščina nij do dobrega odplačana, treba vsako leto, kadar čisti dohodek preseže zagotovljeno letno vsoto, polovico tega presežka državni upravi odšteti v razdolžbo. Druge polovice tist del, kolikor ga državna uprava določi po pravilih, dajati je v rezervno zalogo.

Dotekle obresti je plačati, predno so ponapredščine povrnene. Ako bi država imela terjati take ponapredščine ali obresti, ki do tiste dobe, kadar prestane dopustilo ali se železnica odkupi, niso še izplačane, opraviti jih je iz óne imovíne železne ceste, kar je še ostane.

Člen IV.

Za železnico v členu I omenjeno se dopušča oprostitev od dohodarine in štempeljskih pristojbin kuponom in tako tudi od vsakega novega davka, katerega bi utegnile vvesti nove postave za čas dela in devet let po tem, ko se začne vožnja po vsaki v členu II omenjenih železnic posebej, pri čemer bode vsoto, ki pride na vsak kos, izračuniti po dolgosti milj.

Še se dopušča, da se prva izdatba delnic in predstvenih obligacij z začasnimi (interimalnimi) listi vred zgodi brez štemplja in pristojbine. Tudi se dopušča oprostitev od presnemščine, kar bi je bilo plačati od kupljenih zemljišč.

Za plačilo štempljev in pristojbin od vseh pogodb, vlog in drugih pisem v nabavo denarjev za delo in opravo te železnice dovoljuje se rok do časa, ko se začne vožnja po dotičnih kosih.

Troški za notiranje efektov na tozemskih in vnanjih borsah in davki, ki jih bode podjetje plačevalo, ko preteko davka prosta leta, smejo se v gospodarstveni račun med izdatke postavljati; glede štempeljskih pristojbin od kuponov to nij dopuščeno.

Za državne doplačke podjetje ne plačuje dohodarine.

Člen V.

Kos od Opave do Novega Jičina mora se najpozneje v šestih tednih začeti delati in zadnji čas do konca decembra 1875 dodelati in občni službi izročiti. Delo kosa od Novega Jičina do ogerske deželne meje naj se še le začne, ko bo popolnoma gotovo, da se naredi železnica od moravsko-ogerske meje na Trenčín v Trnovo. V tem slučaju jo je 2½ leti po začetem delu izročiti javni službi.

Da izpolni to dolžnost, za to mora koncesijonar državni upravi dati primerno varščino, kakor ona določi. Ako se zgornja dolžnost ne izpolni, sme se izreči, da je kaveija zapala.

O ti priliki narejena opravila in pisma so prosta pristojbine in štemplja.

Člen VI.

Kar se tiče stika v členu I omenjene krilne železnice od Opave v stik s pruskimi železnicami in kretne službe v vkupni menjalni postaji, pridržuje se ustanovitev dotičnih določil sklenitvi državne pogodbe s kraljevsko prusko vlado ter bodo koncesijonarji dolžni, podvreči se določilom te državne pogodbe in dolžnostim, katere jim naloži.

Člen VII.

Treba bode vladi v odobrenje predložiti uvete, pod katerimi se hoče denar nabaviti, zlasti visokost emisijne cene, kakor tudi uvete, pod katerimi se razdadó dela. Vse dela in dovožnje potrebščin naj se razdadó po ponudi.

Vse mostove in vse druge znatne stavbe in umeteljna dela je narediti iz železja in kamenja.

Člen VIII.

Koncesija bode trpela devetdeset let od dne, katerega se začne vožnja po vsej v členu I omenjeni železnici.

Ustanavlja je druga dopustilna določila bode kolikor mogoče gledati na postavo od 1. junija 1868 (Drž. zak. št. 56) o uvetih in olajšilih za podjetje „avstrijske severno-zahodne železnice“; ali kar se tiče tarif za vožnjo ljudi, naj veljajo tarife južne železnice, kakor jih določuje dopustnica.

Člen IX.

Zvršitev te postave je naročena ministru za trgovino in finančnemu ministru.

Na Dunaji, dne 3. maja 1874.

(L. S.) Franc Jožef s. r.

Auersperg s. r.

Banhans s. r.

Pretis s. r.

55.

Postava od 3. maja 1874,

da bodo štemplja in pristojbin proste razprave, namenjene dognati odkup nespremenljivih dajatev ali oprav v delu, denarji in blagu samostanom, cerkvam in faram po kraljevini Galiciji in Vladimiriji z veliko vojvodino Krakovsko.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako :

1. Da se polajša daljšnja razbremenitev v kraljevini Galiciji in Vladimiriji z veliko vojvodino Krakovsko vred z ozirom na nespremenljive dajatve in oprave v delu, denarjih in blagu samostanom, cerkvam in faram, določuje se, da so tiste vloge, katere se po deželni postavi za kraljevino Galicijo in Vladimirijo z veliko vojvodino Krakovsko od 27. maja 1873 podajejo zaradi izračuna, poterjanja in izročila odškodnine, zaradi zavarovanja odveznih kapitalov s pomočjo zemljiške knjige in zaradi izbrisa odpravljenih dolžnosti, ter tudi omenjeni vpisi štemplja in pristojbin prosti.

To opróstilo se ne tiče tistih vlog, ki jih stranke podajó političnim ali sodnim oblastvom, da bi svoje pravice na predmet odškodbe zglasile ali dognale.

Pisma, katera se pri izvodu gori omenjene zemljiške odveze zaradi ustanovljenja pravnih razmerov in o odškodbi narejajo med upravičenci in dolžniki, bodo uvetno (pogojno) prosta štemplja in pristojbin, dokler se ne porabijo za drugo nego za zvršitev odškodbe in za vpis v javne knjige.

Isto veljá o uradnih odpravkih edino v ta namen izdanih.

Poslednjič so tudi denarji, kateri se v hrambo polagajo v zavarovanje ali za plačilo odškodnine, izvirajoče iz gori omenjene zemljiške odveze, oproščeni hranilščine.

2. Ta postava pride v moč brž kakor se razglasí, ter naj se uporablja na vse v členu 1 našete vloge, pisma, odpravke, vpise in v hrambo dane denarje, kolikor se jih je primerilo od časa, kar veljá deželna postava od 27. maja 1873.

Zvršiti jo naroča se Mojemu finančnemu ministru.

Na Dunaji, dne 3. maja 1874.

Franc Jožef s. r.

Auersperg s. r.

Pretis s. r.

56.

Ukaz ministra notranjih reči od 3. maja 1874,

o prevažanju in o izkopavanji (ekshumaciji) mrličev.

Z razpisoma c. kr. državnega ministerstva od 18. marcija 1866, št. ¹⁴⁵²/_{D. M.} in ministerstva notranjih reči od 3. avgusta 1871, št. 9404, bilo je političnim oblastvom I. stopinje, oziroma zdanjim okrajnim glavarstvom in v mestih, imajočih svoje statute, magistratom odkazano, dovoljevati prevožnje mrličev in izdajati mrtvaške spremnice ali propustnice (pose), naznanjaje vsak slučaj posamič dotičnemu deželnemu poglavarstvu.

Zdaj pa se istim političnim oblastvom I. stopinje daje tudi oblast, določati o prošnjah, ki jih podajo stranke za dovolitev, izkopati mrliča ali mrliške ostanke.

Določila, veljavna za izdajanje mrtvaških spremnic, ohranijo se v moči in o prevažanju mrličev na pokopališče drugega kraja, kjer človek nij umrl, ter o izkopavanji mrličev in mrliških ostankov se ukazuje naslednje, namreč:

1. V vseh slučajih, v katerih se hoče, da bi kdo bil pokopan na drugem pokopališči, in ne na pokopališči tistega kraja, kjer je umrl, in za vsako gori omenjeno izkopavanje mora se prositi politično oblastvo I. stopinje za dovoljenje.

2. Za načelo ali glavno pravilo veljá, da je ravno omenjeno mrtvaško vožnjo sploh in tako tudi zlasti izgreb mrliča odreči v vseh tistih slučajih, v katerih o tem zaslišani uradni zdravnik ne izreče, da je stvar z ozirom na javno zdravstvo ali gledé na zdravje ljudi pri tem delo imajočih popolnoma brez pomisleka.

Ako torej kdo kje umrje ter bi mu radi truplo drugam prepeljali, pa s kakršnih koli vzrokov nij moči izpolnjevati zdravstvenih propisov to splošnih, to v posebnem slučaju dati se imajočih, treba ga je po tem takem, naj je bil katere koli vere, tudi pokopati na pokopališči tistega kraja, kjer je umrl.

3. Kadar koli se najde, da je moči dopustiti prevožnjo, oziroma izgreb in prevožnjo mrliča ali mrliških ostankov, ukazati je po mnenji, prejetem od uradnega zdravnika, tiste zdravstveno-policijske naredbe, ki ustrezajo posebnemu slučaju, in da se one na tanko izvédejo, to je nadzirati po poslanem k temu uradnemu dejanju zdravstvenem postavljenici, kateri se ga mora sam osebno vdeležiti ter daje odgovor.

Da je delo sam osebno nadziral, to mora zdravstveni postavljenec na mrtvaški spremnici potrditi.

4. Zastran tega, v kakšne truge in kako je spravljati mrliča, kateri se hočejo kam prevažati, veljajo naslednja določila:

- a) Ako bode vožnja trpela dalj časa (en teden ali še čez), mora se mrlič konservirati (pomaziliti ali balzamovati). O vročem letnem času sme se po okolnostih tudi pri vožnji izpod enega tedna zahtevati, da se mrtvec konservira.
- b) Kadar bode vožnja trpela 24 ur in več, tedaj je mrliča shraniti v dvojno trugo in v trugi pritrditi z opasili. Ena in druga teh dveh trug mora biti ali iz trdega lesa in znotraj povsod dobro osmoljena ali pa iz kake kovine (metalna).

Znotranja truga bodi kolikor je koli mogoče, takó zaprta, da zraka ne propušča, oziroma zasmoljena ali zalotana.

Vnanja truga se mora povsod dobro zapirati in stikati.

Vrhi tega mora biti dvojnata truga še v leseno skrinjo vložena in zaprta.

- c) Kadar se iz kraja, kjer je kdo umrl, prevažá mu truplo kam v obližje do ene milje daleč, tedaj je, kakor so okolnosti, ali smeti dopustiti, da mrliča denejo v navadno trugo, ali pa ukazati kake posebne opreznosti (previdnosti).
- d) Kadar je vožnja kam čez eno miljo daleč namenjena pa vendar ne bode trpela 24 ur, tedaj je vzeti dvojnato trugo, kakor za b).

Bode li tukaj ukazati, da se truplo pritrdi, in tako tudi, da se dvojnata truga oklene z leseno skrinjo, to določijo okolnosti.

Z ozirom na okolnosti, v vsakem času in kraji drugačne, smejo se v posameznem slučaju zapovedati tudi druge tukaj ne imenovane naredbe pri devanji mrliča v trugo, kakor n. pr. da se praznina zasužnje s kakim gnjilobo ustavljajočim pomočkom ali kaj drugega tacega storí, ali pa odpustiti katere za pravílo postavljene previdnosti, vendar samo v toliko, da to ne bode nikakor na škodo ohrambi občnega zdravja.

Zastran tega, kako je izkopane mrliča ali mrliške ostanke v nove truge devati in spravljati, morajo se ukazati podobne namenu primerne previdnosti.

5. Kar se tiče izkopavanja mrličev, delati je ravnanju zdravstvenemu postavljenicu na to:

- a) da se izkopavanje godí o hladu (torej v zgodnjih jutranjih urah, če nij mrzlejši letni čas) in da se odganjajo vsi nepotrebni gledalci;
- b) da izparie, ki hlapé iz groba, veter ne vleče v pričujoče ljudi, temuč da jih odnaša na drugo stran;
- c) da se smrad s primernimi razkužili ali disinfekcijami kolikor je moči prežene;

d) da se izgrebeni mrlič (oziroma kolikor je ostankov njegovih), neutegama spravi v novo po propisu narejeno trugo, ki bodi pripravljena tik groba, in truga brž dobro zapre.

6. Praviloma je mrlič prevažati po tistem vozilu, po katerem jih je mogoče v razmerno najkrajši dobi odpraviti tje, kamor so namenjeni.

7. Kadar hočejo mrliča voziti z vprežno živino, naj se jemlje do dobrega zaprt, ali kjer to nij mogoče, vsaj spodoben in popolnoma pokrit voz, na katerega se ne naloži nikak drug tovor.

Takemu mrtvaškemu vozu je razen voznika pridati še spremljalca. Oba sta odgovorna za to, da se vožnja opravi samo po cesti, katera je v spremnici (pro-pustnem listu) zapisana, in brez vsega nepotrebnega odloga.

8. Da je mrlič dospel na pokopališče tistega kraja, kamor je namenjen, to je za časa dati na znanje dotični občini (soseski). Ondi naj v tej stvari zveden zaupnik, ki ga pošlje politično oblastvo, sprejemši mrtvaško spremnico in mrliško oglednico, voz na to stran pregleda, če je truga po propisu narejena in okovarjena.

9. Takšne pripeljane truge smejo se samo tedaj odpreti, kadar gosposka takó naroči.

Zlasti se v nikakem izmed slučajev sem spadajočih ne sme dopustiti, da bi se truga odprla zaradi poobrednega umivanja kacega židovskega (izraelitskega) mrliča.

Lasser s. r.

57.

Razglas finančnega ministerstva od 10. maja 1874,

da se je mala colnija v Enge na Tiroljskem opustila.

Mala colnija II. razreda v Enge na Tiroljskem opustila se je zadnji dan aprila meseca 1874.

Ob enem se je oskrbovanje colne službe izročilo ondukajšnjemu finančno-strážnemu oddelku z oblastmi male colnije II. razreda.

Pretis s. r.